

УСКРС

USKRS-húsvét

Uskrs okuplja porodice i s radošću se dočekuje među vernicima. Uskrs je za katoličke zajednice i vernike središte čitave liturgijske godine. Kako se slavi u proleće, i samo novo godišnje doba simbol je ponovnog stvaranja, a svrha mu je dati ljudima hrabrost i nadu za još jednu godinu. Povodom ovog praznika neguju se brojni običaji od uskršnjih vatri, procesija (crkvene povorke - litije) s pokorničkim karakterom na veliki petak, do bojenja i ukrašavanja jaja i darivanja jajima uz uskršnja veselja i igre.

Hristova pobjeda nad smrću - suština događaja

Vaskrsenjem svog tela iz groba Hristos je krunisao sve ranije praznike, počev od Božića pa sve do Velikog petka. On, bezgrešni sin Božiji, na krstu je dobrovoljno umro za sve grešne ljude. On se žrtvovao za sve grešnike da bi ih izbavio od robovanja zlobi, sebičnosti i od večne smrti. Na taj dan Hristos je dokazao svoju Božansku moć kada je slomio najjače oružje u rukama Satane a to je smrt. Hristos je pobedio svojom dobrotom, nesebičnom žrtvom i molitvom za svoje mučitelje, rekavši: „Bože, oprostimo im, jer ne znaju šta rade...“ Zato je to dan radosti večne.

Uskršnji običaji kod katolika u svetu

Katolička crkva, odnosno Rimokatolička crkva je najveća hrišćanska crkvena zajednica na svetu, a takođe i jedna od najstarijih crkvenih institucija. Otuda i raznolikost običaja mada su oni u suštini slični i kod pravoslavnih i kod katolika.

Katolički običaji vezani za Uskrs počinju već Pepelnicom (Čista sreda) kada počinje post, koji povezuje zimsko i prolećno vreme i traje sve do Uskrsa. Bogastvo običaja i njihova isprepletanost među različitim kulturama daju celom tom obredu još jedno sasvim posebno obeležje. Na Uskrs je običaj u mnogim krajevima da se hrana, koja će se jesti na praznik, nosi na blagoslov, što lepše i bogatije ukraši sto i pripremi što više raznovrsne hrane. Uskršnja svetkovina počinje nakon jutarnje mise. U severozapadnoj Hrvatskoj je tradicija da se pale vatre, takozvane vuzmenke, koju pripremaju vernici ispred crkava. U nekim mestima se čuvaju običaji da ponedeljkom, na Drugi dan Uskrsa, momci polivaju devojke, kako bi bile zdrave i lepe, a one ih daruju ukrašenim jajima i nekim drugim poklonima.

U Mađarskoj se ljudi na Uskrsnji ponedjeljak međusobno prskaju namirisanom vodom, a ponekad i čistim parfemima. A evo i koje značenje ima ovaj neobični običaj. Naime, reč je o stotinama godina staroj tradiciji mađarskih sela. Mladi muškarci polivaju vodom mlade žene jer po narodnom verovanju voda ima moć da pročišćuje, leči i donosi plodnost.

Nemci i Austrijanci imaju običaj na Veliki četvrtak da daruju zeleno jaje. U Hrvatskoj tradicija bojenja jaja, koja su postala tradicionalni dar, često se njima daruju zaljubljeni s ljubavnim motivima (srca, dva goluba) ili porukama („ovo se jaje za ljubav daje“) kako ljubavnim, tako i religioznim čestitkama. Uskrsnja jaja (pisanice) se poklanjaju, a u nekim krajevima se pale praznične vatre. Uskrsnje slavlje se završava Belom nedeljom-prva nedelja posle Uskrsa, a naziv joj je povezan uz odeću koja bi trebalo da se nosi. Deca najviše vole ovaj praznik zbog šarenih jaja koja donose veliku radost i njima ali i svim ukućanima.

U Engleskoj na prazničnom stolu umesto jagnjetine uglavnom služe šunku, dok su uskrsnja jaja i tamo obavezan deo praznika.

U Poljskoj kraj posta nastupa tek kad se na uskrsnjoj jutarnjoj misi blagoslovi i isprazni korpa napunjena hranom. Za uskrsnji ručak se služi jagnje napravljeno od putera, koje simbolizuje proleće. Deca zauzimaju posebno mesto tokom proslave Uskrsa.

U Italiji se tradicionalno priprema posebna uskrsnja „torta di Pasketa“, slani kolač s kuvanim jajima i spanaćem, a praznik dočekuje uz „kolombu“, kolač u obliku golubice koja je simbol dobrih vesti. Sličan zlatnožuti uskrsnji kolač, koji se naziva „mona“, peče se i u Španiji, ponegde i s jajima koja se ređaju po površini pre pečenja. U Švajcarskoj se poklanja uskrsnja golubica, „paloma di paskva“, kolač sa sušenim voćem.

U Francuskoj se na Uskrs, posle tradicionalne mise i potrage za skrivenim jajima po bašti, porodica okuplja oko pečenog jagnjeta na trpezi, a za sutradan je obično predviđen porodični izlet, dok se na jugozapadu zemlje u Uskrsnji ponedjeljak pravi džinovski omljet

U Grčkoj, u nedelju ujutru običaj je i da se na ražnju peče jagnje, a ljudi tokom višerasovnog pečenja jedu meze i piju „uzo“. Ipak, najznačajniji običaj je farbanje jaja u crvenu boju i postavljanje prvog ofarbanog jajeta pred ikonu u kući.

U Rusiji je uobičajeno kuvanje i farbanje jaja, čemu se, kao i drugde, najviše vesele deca. Vekovima je omiljena dečja igra „tucanje jaja“, u kojoj se od „protivnika“ pobedom osvajala njegova igračka ili druga ukrašena jaja koja su doneli sa sobom.

U Srbiji za Uskrs se mese posebni hlebovi - u istočnoj Srbiji i nekim delovima Vojvodine peku se lepinje s umetnutim celim jajetom - kovrčanjak. Na drugi dan Vaskrsa - Pobusani ponedjeljak, ide se na groblje i na svaki grob se ostavlja po jedno crveno jaje da bi i preminuli preci uživali u vaskrsenju Hristovom. Ovaj dan se zove i Vodeni ponedjeljak, jer tada momci i mladi ljudi polivaju vodom devojke i mlade žene. Na ovaj ponedjeljak valja i ostaviti razbijeno uskrsnje jaje u njivi, da njiva bude plodna. A daje se i uskrsnje jaje stoci da ga pojede, da bi cele godine bila zdrava. Na Vaskrs ukućani se tucaju jajima - vrh u vrh, a posle šotku u šotku. Onaj ko pobjedi, uzima jaje protivnika.

Farbanje i ukrašavanje jaja

Početak ovog običaja, da se za Uskrs farbaju i ukrašavaju jaja, potiče iz ranih hrišćanskih vremena. Sledbenica Isusa Hrista Marija Magdalena došla je, posle Hristovog Vaznesenja u Rim radi propovedanja Jevandelja. I kada je izišla pred cara Tiberija, pozdravila ga je rečima: „Hristos Vaskrse“ i pružila mu na dar ofarbano jaje. Kada su hrišćani doznali za ovaj dar Svete Marije Magdaline, onda su i oni počeli da se ugledaju na nju. Od tada, svuda u dane Vaskrsenja Hristovog, pripremaju se uskrsnja jaja kao simbol njegovog vaskrsenja. Sa pripremom i šaranjem uskrsnjih jaja vezani su razna i verovanja i kod katoličkih vernika, koja svedoče o njihovom važnom značaju u religioznom životu svakog naroda. Prvo jaje koje se skuva obično se farba crvenom bojom, koja je simbol Hristove krvi, i čuva se tokom cele godine kao Čuvarkuća.

<https://www.youtube.com/watch?v=hBF8h2eQYmM>

USKRŠNJE DEKORACIJE HÚSVÉTI DEKORÁCIÓK

<https://www.youtube.com/watch?v=Ii0rf2KsOWs>

<https://www.youtube.com/watch?v=DPeVpC3Cx2c>

KVIZ- KOLIKO ZNATE O USKRSU? KVÍZ, MENNYIT TUDTOK A HÚSVÉTRÓL?

<https://www.blic.rs/slobodno-vreme/blic-kviz-koliko-znate-o-usksu/6gxchhh?fbclid=IwAR3WTpea6I11tSDyuVBhR-HIBTIxoIhSi6nEyKciSv3AwLRK92Pe2-fAt7Q>

HÚSVÉT-Nagyheti események

Virágvasárnap kezdődik a Nagyhét, amikor a Húsvétot megelőző eseményekre emlékezünk: utolsó vacsora, Júdás árulása, Jézus elfogása, Jézus kereszthalála a Golgotán és végül a feltámadása!

Mi is részt kell, hogy vegyünk a nagyheti szertatásokon. Elvégezzük a húsvéti szentgyónásunkat, tiszta lélekkel várjuk a feltámadás ünnepét. Krisztus önként vállalta értünk a szenvedést és a kereszthalált. Ő az, aki legyőzte a bűnt és a halált!

KELLEMES HÚSVÉTI ÜNNEPET!